

Granskning av UVAS och introduktionsprogrammet

Karlstad kommun

December 2021

Daniel Brandt

Sara Sommarin

Lars Dahlin, kvalitetssäkrare

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av Karlstad kommuns förtroendevalda revisorer genomfört en granskning gällande styrningen och ledningen av verksamheterna UVAS (Unga som varken arbetar eller studerar) samt IM (introduktionsprogrammet). Syftet med granskningen har varit att bedöma om gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning och ledning av UVAS samt IM.

Vår samlade revisionella bedömning är att nämnden **inte helt** har säkerställt en ändamålsenlig styrning och ledning av verksamheterna. Den samlade revisionella bedömningen baseras på de bedömningar som gjorts för granskningens revisionsfrågor och utgår ifrån en tregradig skala: *i allt väsentligt, inte helt och ej säkerställt*.

För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Rekommendationer

Utifrån granskningens iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi nämnden att:

- Säkerställa en ändamålsenlig organisation innehållande en tydlig ansvarsfördelning och aktuella riktlinjer och rutiner som är förankrade i respektive verksamhet.
- Säkerställa att uppföljningar, utvärderingar och analyser av insatsernas effekter på ett tydligare sätt genomförs och framkommer i uppföljningarna.
- Säkerställa att samverkan med relevanta samverkansparter är tillräcklig.
- Säkerställa att den interna dialogen och återrapporteringen är tillfredsställande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	4
Avgränsning	4
Metod	3
Granskningsresultat	4
Begrepp	4
Styrande dokument	5
Ansvarsfördelning	7
Uppföljning, utvärdering och analys	8
Rutiner för samverkan	10
Återrapportering till nämnden	11
Samlad bedömning	12
Rekommendationer	13
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	13

Inledning

Bakgrund

Kommunen har ett aktivitetsansvar för ungdomar mellan 16 – 20 år som varken genomför eller har fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskola, gymnasiesärskola eller motsvarande utbildning.

Under senare år har skolmisslyckanden också i större utsträckning uppmärksammats ur ett folkhälsoperspektiv.

Av gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens delårsrapport 2020 framgår att antalet elever på introduktionsprogrammet (IM) fortsätter att öka. Dessutom konstateras att få av dessa elever lyckas nå en gymnasieexamen

Revisorerna har utifrån genomförd risk- och väsentlighetsanalys beslutat att genomföra en granskning av arbetet med UVAS - arbetet med unga som varken arbetar eller studerar samt introduktionsprogrammet.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet är att granska om gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning och ledning av verksamheterna UVAS - unga som varken arbetar eller studerar samt introduktionsprogrammet.

Följande revisionsfrågor används för att besvara granskningens syfte:

- Finns det tydliga mål, riktlinjer och rutiner för verksamheten?
- Finns det en tydlig roll- och ansvarsfördelning för verksamheten?
- Sker det en tillfredsställande uppföljning, utvärdering och analys av insatsernas resultat och effekter?
- Finns det välfungerande rutiner för samverkan med relevanta samverkansparter, såväl internt som externt?
- Sker det en tillfredsställande åiterrapportering till nämnden?

Revisionskriterier

- Skollagen (2010:800) 29 kap 9 § (Kommunens aktivitetsansvar för ungdomar)
- Skollagen (2010:800) 20 kap (Kommunala vuxenutbildning)

Avgränsning

Granskningen avgränsas till att omfatta gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Granskningen rör i huvudsak år 2020/2021.

Metod

Granskningen har genomförts genom analys av styrande och stödande dokument som exempelvis budget, verksamhetsplaner och reglemente.

Intervjuer har genomförts med flertalet personer med koppling till det kommunala aktivitetsansvaret och introduktionsprogrammet såsom rektorer, strateg och representanter från nämnden.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Begrepp

Kommunala aktivitetsansvaret: Det kommunala aktivitetsansvaret regleras i Skollagen (2010:800) 29 kap. 9 §. Genom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) är kommunen skyldig att löpande hålla sig informerade om hur ungdomarna i målgruppen håller sig sysselsatta och erbjuda insatser. Målgruppen för det kommunala aktivitetsansvaret är ungdomar som:

- Inte fyllt 20 år.
- Varken går i gymnasieskolan eller motsvarande utbildning eller har slutfört utbildningen.
- Har fullgjort sin skolplikt eller har blivit folkbokförda i landet efter skolpliktig ålder

Kommunen ska erbjuda ungdomarna lämpliga individuella åtgärder. I första hand ska åtgärderna syfta till att ungdomarna börjar på eller återupptar en utbildning, i andra hand att de får en annan sysselsättning som exempelvis arbete. Kommunen ska föra ett register över de ungdomar som omfattas och insatserna måste dokumenteras på ett lämpligt sätt. Det kommunala aktivitetsansvaret omfattar inte ungdomar som är asylsökande eller papperslösa enligt Skolverkets allmänna råd.

Från 2018 omfattar inte det kommunala aktivitetsansvaret ungdomar som går ett introduktionsprogram.

Introduktionsprogrammen: I Skollagen (2010:800) regleras utbildning på introduktionsprogram i gymnasieskolan i kapitel 17. Introduktionsprogrammen är ämnade för de som är obehöriga till yrkesprogram eller ett högskoleförberedande program (17 kap. 8 - 12 §). Syftet med programmen är att eleven ska kunna komma in på ett nationellt program alternativt leda till att eleven får ett arbete (17 kap. 3§). Alla elever följer en individuell studieplan som ska innehålla uppgifter om utbildningens syfte, huvudsakliga innehåll och längd (17 kap. 7§). Eleverna har rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan (garanterad undervisningstid). En elev som är *inte* är behörig till gymnasieskolan efter årskurs 9 erbjuds automatiskt en plats. I Karlstad kommun erbjuds 4 olika introduktionsprogram:

- Individuellt alternativ (IMA)
- Språkintröduktion (IMS)
- Yrkesintröduktion (IMY)
- Programinriktat val (IMV).

Därtill finns IMAS som är en del av introduktionsprogrammen och ämnat för elever som är obehöriga till ett yrkesprogram eller ett högskoleförberedande program och har en autismspektrumdiagnos.

Källa: Skolverket, Skollagen och Karlstad kommuns hemsida.

Organisation

Enligt reglementet för gymnasie- och vuxenutbildningen (antaget av fullmäktige i december 2018, §18) ansvarar nämnden för Karlstads kommuns utbildningsverksamhet gällande gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare (SFI) samt yrkes-högskola. Nämnden ansvarar även för det kommunala aktivitetsansvaret.

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen består av tre kommunala gymnasieskolor (Nobelgymnasiet, Sundsta-Älvkullegymnasiet och Tingvallagymnasiet) och varje skola leds av en gymnasiechef som under sig har ett antal rektorer.

Vid varje skola är det möjligt att studera minst ett introduktionsprogram. Huvuddelen av introduktionsprogrammet ligger på Nobelgymnasiet.

Styrande dokument

Revisionsfråga 1: Finns det tydliga mål, riktlinjer och rutiner för verksamheten?

lakttagelser

Övergripande mål

Enligt den strategiska planen 2021 (antagen i december 2020, KF §154) ska Karlstad kommun sträva efter att vara "En kunskaps- och tillväxtkommun". Kopplat till målområdet finns följande övergripande mål med bäring på det kommunala aktivitetsansvaret och/eller introduktionsprogrammen:

- Karlstad ska erbjuda utbildning av hög kvalitet.
- Karlstadsborna ska ha goda möjligheter att försörja sig själva.

Vid sammanträdet i december 2020, §49, beslutades av gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att verksamheten fr.o.m. 2021 skulle arbeta direkt mot de övergripande målen (fullmäktiges mål) i lämpliga fall istället för att fastställa nämndmål. Av nämndplanen för 2021 (antagen i april 2020, §2) framgår att syftet med reduktionen av mål var att tydliggöra styrningen och nå ett större fokus. Vid dokumentanalys tydliggörs att enbart målet om att kommunen ska erbjuda en hög utbildning har ett tillhörande nämndmål.

Kopplat till de övergripande målen har flertalet indikatorer fastställts som har bäring på det kommunala aktivitetsansvaret och introduktionsprogrammen. Indikatorerna saknar däremot konkreta mätvärden.

Riktlinjer och rutiner

Introduktionsprogrammen

Riktlinjer för introduktionsprogrammen tydliggörs i huvudmannaplanen. Planen beskriver utbildningens syfte och målgrupp, ansökningsprocessen, studiernas omfattning och in-

nehåll samt tydliggörs ansvarsförhållandena inom verksamheten. Av de intervjuade uppges att huvudmannaplanen ses som tydlig och lättläst. Huvudmannaplanen revideras årligen och för 2021 antogs den av nämnden i mars 2021, §17.

Vid granskning av huvudmannaplanen 2021 noteras att det i avsnittet om antagningsprocessen hänvisas till en mottagningsgrupp som ska hantera antagning, uppföljning och vidareutslussning av elever till introduktionsprogrammen. Av de intervjuade uppges att verksamheten för närvarande genomgår en omorganisering och att exempelvis mottagningsenheten inte är helt implementerad ännu. Bl.a. fortskrider arbetet med att få till en fungerande organisation med rätt bemanning. Den nya organisationen väntas vara på implementerad våren 2022.

Av intervju med rektorn för introduktionsprogrammen framhålls att en programplan för programmet individuellt alternativ håller på att upprättas. Inom ramen för granskningen har vi erhållit programplanen och noterar att den behandlar utbildningens omfattning och innehåll, behörighetskrav, antagningsprocessen samt uppföljning.

Kommunala aktivitetsansvaret

För det kommunala aktivitetsansvaret anges av de intervjuade att en metodbok håller på att tas fram men var vid tidpunkt för granskningen inte färdigställd. Arbetsmetoderna som beskrivs anges däremot vara implementerade sedan några år tillbaka. Vidare anges av de intervjuade att organisation för det kommunala aktivitetsansvaret är förhållandevis ny och funnits i nuvarande form i ungefär två år. Inget skriftligt material efterlämnades av dåvarande organisation och huruvida tidigare riktlinjer funnits anges vara okänt för verksamheten.

Inom ramen för granskningen har vi erhållit ett utkast för metodboken som behandlar det kommunala aktivitetsansvarets olika uppdrag och organisation. Bl.a. beskrivs rutiner för den uppsökande verksamheten (rutiner för hembesök, olika kontaktvägar, kartläggning, registrering i IKE), åtgärdsprogram samt insatser via samarbetspartners. IKE är ett verksamhetssystem som synkroniseras med Skatteverkets uppgifter för att lokalisera ungdomar under 20 år som är folkbokförda inom kommunen. Visst ansvarsförhållande på övergripande nivå framgår även i metodboken, exempelvis anges att enheten för det kommunala aktivitetsansvaret har ett dokumentations- och rapporteringsansvar.

Vissa rutiner anges ha behövts förändras med anledning av pandemin. Tidigare genomfördes ex. hembesök inom ramen för den uppsökande verksamheten. Under pandemin har istället kontakt initierats genom telefonsamtal och brev.

Bedömning

Finns det tydliga mål, riktlinjer och rutiner för verksamheten?

Vi konstaterar att det finns riktlinjer, rutiner och mål för introduktionsprogrammen och för det kommunala aktivitetsansvaret.

- För introduktionsprogrammen noteras därtill att det pågår en omorganisation och att alla strukturer ännu inte är på plats. Därtill noteras att riktlinjerna i huvudmannaplanen 2021 inte kan anses som helt aktuella eftersom de hänvisar till förändringar som inte genomförts ännu.

- För det kommunala aktivitetsansvaret noteras därtill att riktlinjerna som återges i metodboken visserligen ses som kända och används av kommunen men att de inte färdigställts ännu. Vi noterar även att den nuvarande organisationen är förhållandevis ny och att rutiner till viss del ändrats/anpassats med anledning av pandemin.

Utifrån ovanstående iakttagelser bedömer vi revisionsfrågan som **delvis** uppfylld.

Ansvarsfördelning

Revisionsfråga 2: Finns det en tydlig roll- och ansvarsfördelning för verksamheten?

Iakttagelser

Som nämnts i revisionsfråga 1 genomgår verksamheten för introduktionsprogrammen en omorganisation. Som också nämnts är organisationen för det kommunala aktivitetsansvaret förhållandevis ny och inga färdigställda dokumenterade riktlinjer finns för närvarande. Rutiner för verksamheten uppges däremot vara inarbetade.

Introduktionsprogrammen

Av nämndens delegationsordning (antagen i april 2020, §10) framgår att ansvaret inom verksamheten delas mellan nämndens ordförande och rektorn. Ordföranden ska enligt delegationsordningen besluta om behörighet, mottagande och antagning medan rektorn bl.a. beslutar om utbildningens omfattning och bedömning av elevens språkkunskaper. Ansvarsfördelningen i delegationsordningen framgår i avsnitt 4.2. I huvudmannaplanen framgår att gymnasiedirektören ansvarar för hur introduktionsprogrammen organiseras mellan de olika skolenheterna.

Vid intervju med verksamheten anges att organisationen till viss del ses som tydlig samtidigt som det framhålls att flertalet strukturer inte finns på plats. Som redogjorts i revisionsfråga 1 har exempelvis en Mottagarenhet inrättats som ska placera ut elever som ska gå ett introduktionsprogram. Organisationen för enheten väntas vara på plats nästkommande vår. Därtill anges att den ansvarsfördelningen som beskrivs i delegationsordningen inte är helt känd.

Kommunala aktivitetsansvaret

Som nämnts i revisionsfråga 1 framgår visst ansvarsförhållande på övergripande nivå. Nedtecknad ansvarsfördelning inom verksamheten finns däremot inte. Av intervjuer anges att det finns två heltidstjänster (fördelat på tre personer) i verksamheten och att det därför inte anses finnas behov av förtydliganden av roll- och ansvarsfördelningen.

Bedömning

Finns det en tydlig roll- och ansvarsfördelning för verksamheten?

Vi konstaterar att de intervjuade överlag anser att roll- och ansvarsfördelningen är tydlig för respektive verksamhet.

- För introduktionsprogrammen noteras däremot att ansvarsfördelningen som framkommer i delegationsordningen inte ses som helt känd samt att alla strukturer avseende omorganiseringen inte är på plats.
- För det kommunala aktivitetsansvaret noteras att ansvarsfördelningen visserligen ses som tydlig men att denna inte finns nedtecknad/upprättad.

För bägge verksamheterna noteras att organisationerna är åtminstone förhållandevis nya vilket enligt vår bedömning medför en risk kring tydligheter och missförstånd gällande roll- och ansvarsfördelning.

Utifrån ovanstående iakttagelser bedömer vi revisionsfrågan som **delvis** uppfylld.

Uppföljning, utvärdering och analys

Revisionsfråga 3: Sker det en tillfredsställande uppföljning, utvärdering och analys av insatsernas resultat och effekter?

Iakttagelser

Introduktionsprogrammen

- Enligt uppgifter från Kolada (databas för kommuner och regioner) uppnådde 13,7 procent av eleverna en examen inom 4 år i den senaste mätningen (2020).
- I kvalitetsuppföljningen 2020 (antagen i april 2021, §23) framgår att ungefär 500 elever var registrerade på ett av programmen samt att 45 elever antogs till ett nationellt program läsåret 2020/2021.
- I tertialrapport 2021 (antagen i maj 2021, §31) konstateras att avhoppsfrekvensen från programmen har varit hög under året.

I huvudmannaplanen tydliggörs att det ska framgå i elevens individuella studieplan när uppföljning av elevens utbildning ska genomföras och hur uppföljning av utbildningen ska ske. Gemensamt för samtliga program är att uppföljning av elevens utbildning ska genomföras regelbundet. Av intervju förtydligas att uppföljning av elever sker kontinuerligt (ca 1 - 2 ggr per termin) tillsammans med bl.a. elevhälsan. Under uppföljningarna diskuteras bl.a. elevernas måluppfyllelse och progression.

Anledningen till att genomströmningen av elever på introduktionsprogrammen är låg framkommer inte av de dokument vi erhållit (ex. delårs- och årsrapporter). Vid intervju anges däremot att en bidragande orsak till att elever avbryter sin skolgång är att flera elever har behov av extra stöd och sedan tidigare upplevt svårigheter under sin skolgång. Vidare framhålls att det finns problematik kring att definiera framgång som antal elever som går vidare till att studera ett nationellt program. Detta bl.a. eftersom alla elever inte har som mål att studera vid ett nationellt program. Utgångspunkten anges istället vara att ge eleven "ett vettigt vuxenliv" vilket kan nås genom ex. att studera vid ett nationellt program, men också genom att studera vid Yrkesintroduktion, folkhögskola, Komvux eller genom praktik.

Vidare beskrivs att elever som gått introduktionsprogrammen och påbörjat ett nationellt program ofta upplever svårigheter i att anpassa sig till de större klasserna. En klass vid ett introduktionsprogram består av ungefär 15 elever medan en klass på ett nationellt program består av ungefär 30 elever. Att elever hoppar av under första eller andra året är därför inte ovanligt då "gapet" mellan introduktionsprogrammen och ett nationellt program ses som stort. Anledningen till att en klass i introduktionsprogrammet består av färre elever uppges vara för att resursmodellen för gymnasiet baseras på elevernas grundskolebetyg. Detta i sin tur medför att eleverna som studerar ett introduktionsprogram har högre elevpeng än en elev på ett nationellt program vilket i sin tur medför att fler resurser kan anställas.

Av kvalitetsuppföljningen 2020 framhålls att det för närvarande inte finns en bra mätmetod inom kommunen att mäta en elevs övergång till arbete.

Kommunala aktivitetsansvaret

Enligt erhållen statistik omfattades 321 ungdomar av det kommunala aktivitetsansvaret under hösten 2020. Samtidigt noterades att 124 ungdomar avregistrerats. Den största andelen (57 procent) till att avregistrering genomförts var ålder (d.v.s. ungdomen hade fyllt 20 år). Andra anledningar var att ungdomen påbörjat studier eller flyttat till en annan kommun.

Av metodboken beskrivs att verksamheten är ålagd att göra regelbundna uppföljningar oavsett om ungdomen tackar ja eller nej till erbjudna insatser. Vidare framgår att det i systemet IKE (IST:s datasamlingssystem) är möjligt att löpande följa upp och dokumentera kontakterna med ungdomen samt de insatser som ungdomen erbjudits. Vid intervju uppges att regelbundna träffar sker med de ungdomar som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret.

I kvalitetsuppföljningen 2020 konstateras att pandemin medfört att en del av utvecklingsåtgärder fått stå tillbaka då fokus legat på hur undervisningen skulle ställas om till distansundervisning. Bland annat genomfördes inte den översyn som var planerad av arbetet av det kommunala aktivitetsstödet. Översynen skulle syfta till att ungdomarna fick en snabbare personlig kontakt för planering av lämpliga åtgärder. I rapporten konstateras därtill att verksamheten behöver bli bättre på att registrera de åtgärder som ungdomar befinner sig i och som ligger utanför den ungdomsverksamhet (Ung Arena) som det kommunala aktivitetsansvaret samverkar med. Ung Arena är organiserat under Arbetsmarknads- och socialförvaltningen och arbetar mot unga mellan 16 - 24 år som vill komma igång med arbete eller studier.

Vid intervju uppges att systemet som verksamheten använder sig av för uppföljning är begränsat, exempelvis är det inte möjligt att se vilka insatser som är kopplade till en enskild individ. Enligt uppgift hade verksamheten initierat kontakt med IT i syfte att se över ett möjligt systembyte.

Bedömning

Sker det en tillfredsställande uppföljning, utvärdering och analys av insatsernas resultat och effekter?

Vi konstaterar att viss uppföljning av introduktionsprogrammet och det kommunala aktivitetsansvaret finns i de upprättade uppföljningarna (ex. delårsrapport och kvalitetsrapport). Däremot konstateras att rapporterna saknar en tydlig utvärdering och analys av insatsernas effekter.

- Av intervjuer noteras att det inom verksamheten finns analyser kring varför introduktionsprogrammen har en låg genomströmning.
- För det kommunala aktivitetsansvaret noteras bl.a. att systemet som verksamheten använder sig av för uppföljning är begränsat och att det exempelvis inte är möjligt att se vilka insatser som är kopplade till en enskild individ. Vår bedömning är att det försvårar uppföljningen av insatsernas effekt.

Utifrån ovanstående iakttagelser bedömer vi revisionsfrågan som **ej** uppfylld.

Rutiner för samverkan

Revisionsfråga 4: Finns det välfungerande rutiner för samverkan med relevanta samverkansparter, såväl internt som externt?

lakttagelser

Introduktionsprogrammen

I huvudmannaplanen anges att "Karlstad kommun eftersträvar ett samarbete med branschorganisationer i syfte att skapa utbildningsvägar som ger goda förutsättningar till ett arbete". Därtill framgår att när utbildningar organiseras ska det ske på ett sådant sätt att samarbete med nationella program sker så pass smidigt som möjligt för att underlätta elevernas (eventuella) övergång.

Av intervjuer framgår att samarbeten med branscher och externa aktörer (vuxenutbildningar, arbetsförmedlingen, praktikplatser etc.) huvudsakligen sker genom ungdomskonsulenter och studie- och yrkesvägledare. Vidare beskrivs att samarbetet fungerar väl samtidigt som det framhålls att ett utökat samarbete med det kommunala aktivitetsansvaret vore önskvärt.

Att det skulle finnas dokumenterade rutiner har inte kunnat styrkas av vår granskning.

Kommunala aktivitetsansvaret

I metodboken framgår att verksamheten främst samverkar med Ung Arena då flertalet åtgärder går via den verksamheten. Som redogjorts i revisionsfråga 3 arbetar Ung Arena mot unga mellan 16 - 24 år som vill komma igång med arbete eller studier. Samverkan anges därtill finnas med exempelvis Socialtjänsten, LSS och Arbetsförmedlingen.

Vid intervjuer uppges att det för närvarande inte finns någon särskild person som samordnar mellan myndigheter samt att dokumenterade rutiner för samverkan saknas. Därtill uppges att dokumenterade rutiner saknas. Den största utmaningen för verksamheten beskrivs vara att hitta samarbets- och kommunikationsvägar (internt och externt) och det finns vissa svårigheter gällande att hitta nya potentiella samverkansparter. Samtidigt framhålls att det sker ett kontinuerligt arbete kring att stärka olika kommunikationsvägar genom att bl.a. bygga olika nätverk.

Därtill framhålls en önskan om att förbättra samverkan med Ung Arena och Försäkringskassan.

Bedömning

Finns det välfungerande rutiner för samverkan med relevanta samverkansparter, såväl internt som externt?

- För introduktionsprogrammet konstaterar vi att samverkan med samverkansparter fungerar väl men att det finns en önskan om att utöka samarbetet med det kommunala aktivitetsansvaret.
- För det kommunala aktivitetsansvaret konstateras att det i nuläget inte finns någon särskild roll som har som uppgift att samordna mellan myndigheter. Därtill konstate-

ras att verksamheten har utmaningar gällande att hitta samarbets- och kommunikationsvägar och att det finns en önskan om att förbättra samverkan med Ung Arena och Försäkringskassan.

Utifrån ovanstående iakttagelser bedömer vi revisionsfrågan som **delvis** uppfylld.

Återrapportering till nämnden

Revisionsfråga 5: Sker det en tillfredsställande återrapportering till nämnden?

Iakttagelser

Dokumenterad återrapportering

Rapportering av verksamheten till nämnden sker främst genom delårs- och årsredovisningar samt genom kvalitetsrapporter. Av protokollgenomgång för perioden 2020 - 2021 framgår att nämnden tagit del av följande uppföljningar:

- 2020-05-20, §13. Tertialredovisning 1.
- 2020-09-16, §26. Tertialredovisning 2.
- 2021-02-24, §7. Årsrapport 2020.
- 2021-04-14, §23. Kvalitetsrapport 2020.
- 2021-05-19, §31. Tertialredovisning 1.

Vid tidpunkt för granskningen hade nämndsammanträdet per september genomförts, där bl.a. nämnden tagit del av uppföljningen för delåret (tertiäl 2). Protokollet hade däremot inte offentliggjorts. Inom ramen för granskningen har vi tagit del av rapporten.

Vid genomgång av protokoll noteras att ärendet "information" är ett stående ärende och att både introduktionsprogrammen och det kommunala aktivitetsansvaret varit punkter på agendan. Utöver agendan framkommer ingen närmare beskrivning av vad som diskuterats. Enligt de intervjuade dokumenteras inte det som framförs vid ärendet.

Av intervjuer på verksamhetsnivå framgår att nämnden ses som intresserad av återrapporteringen samtidigt som en önskan framhålls om ytterligare dialog och kontakt med nämnden. Detta då enbart återrapportering ses inte som tillräckligt.

Av nämnden uppges att återrapporteringen ses som tillräcklig samtidigt som det framhålls att det är viktigt att uppföljning av effekterna av alla åtgärder och omorganiseringar sker. Vidare uppges att det finns ett behov av mer verksamhetsbesök samt att återrapporteringen kunde innehålla mer av analys om exempelvis orsakssamband mm.

Introduktionsprogrammen

Uppföljning av introduktionsprogrammen noteras i samtliga uppföljningar som nämnden tagit del av. Bl.a. framgår att verksamheten under hösten/vintern 2020 förutspådde ekonomiska utmaningar och att åtgärder som att minska antalet inriktningar på introduktionsprogrammen och göra grupperna större diskuterades. Samtidigt framhålls det att eleverna på programmen har ett starkt behov av undervisning i små grupper. Vidare noterades att antalet elever ökar, avhoppsfrekvensen var hög och få elever uppnår en gymnasieexamen. I tertial 2 2021 konstaterades att introduktionsprogrammen var inne i en förändringsfas.

Vid intervju med verksamheten framhålls att nämnden saknar en helhetsbild kring programmens komplexitet.

Kommunala aktivitetsansvaret

Uppföljning av det kommunala aktivitetsansvaret framgår enbart i kvalitetsuppföljningen 2020 av de uppföljningar vi erhållit. I uppföljningen konstateras att en översyn av det verksamheten var planerad men inte genomförts samt redogörs statistik avseende antalet ungdomar som omfattades av det kommunala aktivitetsansvaret per VT-2020. Även statistik över könsfördelningen, antalet ungdomar med minst en kontakt och antalet inrapporterade med minst en åtgärd redogjordes även.

Bedömning

Sker det en tillfredsställande återrapportering till nämnden?

Vi konstaterar att nämnden erhåller återrapportering i form av ex. tertiäl- och årsrapporter och att det finns en stående informationspunkt vid nämndsammanträdena.

Vi noterar att det från både verksamheterna och nämnden uttrycks en önskan kring mer kontakt med varandra. Från nämndens sida efterfrågas även mer inslag av analys i den återrapportering som sker.

Utifrån ovanstående iakttagelser bedömer vi revisionsfrågan som **uppfylld**. Avseende formerna för återrapportering kan nämnden med fördel inleda en dialog med förvaltningen om formerna för denna.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av Karlstad kommuns förtroendevalda revisorer genomfört en granskning gällande styrningen och ledningen av verksamheterna UVAS (Unga som varken arbetar eller studerar) samt IM (introduktionsprogrammet). Syftet med granskningen har varit att bedöma om gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning och ledning av UVAS samt IM.

Vår samlade revisionella bedömning är att nämnden **inte helt** har säkerställt en ändamålsenlig styrning och ledning av verksamheterna.

Rekommendationer

Utifrån granskningens iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi nämnden att:

- Säkerställa en ändamålsenlig organisation innehållande en tydlig ansvarsfördelning och aktuella riktlinjer och rutiner som är förankrade i respektive verksamhet.
- Säkerställa att uppföljningar, utvärderingar och analyser av insatsernas effekter på ett tydligare sätt genomförs och framkommer i uppföljningarna.
- Säkerställa att samverkan med relevanta samverkansparter är tillräcklig.
- Säkerställa att den interna dialogen och återrapporteringen är tillfredsställande.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Finns det tydliga mål, riktlinjer och rutiner för verksamheten?	Delvis Vi ser att riktlinjer och mål finns men att riktlinjerna bl.a. inte helt är aktuella.	
2. Finns det en tydlig roll- och ansvarsfördelning för verksamheten?	Delvis Vi konstaterar det finns en ansvarsfördelning för verksamheterna men att det finns förbättringsområden.	

3. Sker det en tillfredsställande uppföljning, utvärdering och analys av insatsernas resultat och effekter?	Nej Tydliga och heltäckande analyser och uppföljningar gällande insatser saknas.	
4. Finns det välfungerande rutiner för samverkan med relevanta samverkansparter, såväl internt som externt?	Delvis Verksamheterna anger att samverkan finns med olika parter men att det finns utvecklingspotential kring området.	
5. Sker det en tillfredsställande återrapportering till nämnden?	Uppfylld Genom uppföljningar erhåller nämnden en återrapportering.	

December 2021

Lars Dahlin

Daniel Brandt

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Karlstad kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 10 maj 2021. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.